[illegible]

چهارصفحه

شهادت

ارگان مرکزی حزب اسلامی افغانستان

نمبرمسلسل (۱۳۰۱) سال نزدهم شمارهٔ (۲۰۹) دوشنبه (۱۷) جدی
۱۳۷۵ هـ ش (۲۷) شعبان المعظم ۱٤۱۷ هـ ق (٦) جنوری ۱۹۹۷م

پرکابل ښار ددفاع شوری دالوتکو بمباری

خلورتنه مړه او (۱۵) نورتپیان شول

طالبان وایی دبنکاری الوتکو په فعالولو به دغه لړی ته پای ورکړی

بمباری دکابل داهمیت دکمولو او دطالبانو دمورال دضعیفولو لپاره دی

کابل - دلیندي ۱٦ مه : پرون ددفاع شورا مربوط جنګي الوتکو دکابل ښار پــه وزیراکبرخان مېنه کي څلوربمونه وغورځول چي دهغي له امله څلورتنه مړه اوګم له کمه پنځلس تنه ټوټپیان شول . دابمونه چي یوله بل سره ډېرنژدي غورځېدلي ، دوه کورونه یې په بشپړه توګه تباه کړي اوڅلوروتوروته یې سخت

پاتی «٤» مخ «٦» ستون

مسؤلین ادارات کمك رسانی بین المللی می گویند :

باآغازسال جدید تعلیمی ازبازگشایی مؤسسات تعلیمی مطمئن اند

کابل - ۱٦ جدي : وزارت خارجه طالبان بــراي مؤســسات وادارات مختلفه بین المللي درکابل تعهد سپرده که طالبان دروازه هـــاي مکاتب رابروي دختران وپسران افغان همزمان

بقیه درستون «۳» صفحه «٤»

الهی لارښوونی

ا ل م

یقیناً کوم کسان چي پټوي هغه څه چي مونږ له بیناتو او لارښوني څخه نازل کړي وروسته له هغه چي خلکولره په کتاب کي ښرګندکړه داهغه وله ده چي الله رټلي اوټولو لعنت کوونکو رټلي . مګر هغه چي توبه ئې وکړه او اصلاح ئې وکړه او ښرګندونه ئې وکړه . نو داهغه وله ده چي (په رحمت سره) ورګرځم اوزه یم ډېرتوبه منونکي ، ډېررحم کونکي . یقیناً هغه چي کافران شول اوپداسي حال کي مړه شول چي کافران ول داهغه وله ده چي پرلوی دالله لعنت دي او دملائکو او دخلکو ټولو په ګډه . په هغه کي تل پاتي چي نه به عذاب وروته کم کړي شي اونه به وروته کتي شي (نه به مهلت ورکولي شي) . اوستاسو الله یوالله دي، نشته الله مګردي هغه ډېررحم کونکي دډېري مهرباني خاوند .

یقیناً چي دآسمانونو اوځمکي په پیدایښت اوددشپي او ورځي په بدل پسي راتلوکي او هغو کشتیو کښي چي په بحرکي ځي هغه څه سره چي خلکوته ګټه رسوي او له اوبونه چي څه الله له آسمانه نازلوي او په هغه سره ځمکه ژوندي کوي له مرګ نه ئې وروسته او په هغې کي هرراز خوځیدونکي (حیوانات) خوروي او دبادونو په اړولو راړولو کي او دآسمان اوځمکي ترمنځ تسخیر شوو وریځوکي حتماً هغه قوم لره نښي دي چي تعقل کوي .

به اساس ادعای رادیو ی شورای نظار :

یک تعرض وسیع نیروهای طالبان درولسوالی قره باغ به عقب زده شد

پروان - ۱٦ جدي : یك تعرض وسیع گـــروه طالبان درشمال کابل ازسوي نیروهاي شوراي دفاع به عقب زده شد . رادیو افغانستان که به طرفداري از دولت استادرباني نشرات دارد روزگذشته گفت : حمله صبح روزگذشته درشمال

بقیه درستون «٥» صفحه «٤»

مهاجرین وآواره گان جنگ های شمال کابل نیاز مند کمك های مؤسسات خیریه میباشد

پروان - ۱٦ جدي : مهاجرین وآواره گان جنگ هاي شمال کابل به کمك عاجل مؤسسات خارجي ضرورت دارند . رادیو افغانستان درســرویس خبري

بقیه درستون «۱» صفحه «٤»

د ملا محمد عمر "مجاهد" په غوښتنه :

دهیواد په بیلا بیلو برخو کی دزرگونو خلکو په گډون داستسقا لمونځ اداشو

کابل - دمرغومي ۱٦ مه : تېره ورځ دکابل ښــار او دطالبانو ترکنټرول لاندي ولایتونو ولسوالیو او کلیوکي داستسقالمونځ ادا شــو او دلوي خداي (ج) لــه دربارڅخه دباران دوریدو دعاوشوه .

پاتی «٥» مخ «٥» ستون

مردم ولسوالی دند ولایت کندهار بعداز (۱٤) سال ازآب صحی آشامیدنی بهره مند شدند

قندهار ۱٦ جدي : کانال آب رساني در ولسوالي دند ولایت قندهاربه همکاري کمیساري عالي سازمان ملل متحد وبرنامه غذایي این سازمان فعال شده ومردم این منطقه پس از ۱۹ سال از آب آشامیدني صحي مستفید گردیده اند .

بقیه صفحه (٤) ستون (۱)

دظاهرشاه اومسعود پټه موافقه

دپخوانی پاچا هغه اعلان چی ژر به هیواد ته ولاړشم له مسعود سره دموافقی په وجه شوی و

په موافقه کی دستار "سیرت" ، روان فرهادی ، اوامریکایی سناتور راولبیکرمهم نقش و

ظاهرشاه ته ددولت ریاست ، داکتر یوسف ته عظمی صدارت اومسعود ته دفاع وزارت ورکړل شوی و

امریکایان دطالبانو په لاس دکابل په سقوط سره له یوی غیرمنتظره پیښی سره مخامخ شول

راولبیکر، مسعود ته صریح ویلی وچی "حکمتیار" ،سیاف او ربانی امریکا ته دمنلو ور نه دی ، خان تری بیل کړه

په پاکستان کی جنرال بابر موافق و خویوی مهمی اوحساسی اداری یی مخالفت کاوه

دظاهرشاه یوزیات شمیر پلویان دهغه په مخالفینو اوری اودطالبانو ملاتړکوی

پښاور د جدي ۱٦مه : یوی با اعتباره منبع پرون د شهادت ځانګړي استاځي ته وویل چي دد طالبانو مشرانو او استاځو د پخواني پاچا محمد ظاهرشاه ځیني مهم پلویان په دې قانع کړي چي د ظاهرشاه هغه اعلان چي د جلال آباد د سقوط په ورځوکی ئی وکړ او وئی ویل چي ډېرژر به هیواد ته ولاړشي د هغې موافقي له مخې وچي نوموړي له احمدشاه مسعود سره کړی و . «

منبع زیاتوی چي د ظاهرشاه، او مسعود ترمنځ موافقه د ظاهرشاه د یوه نژدی ملګری عبدالستاره سیرت» (چي د بولږخاصو قاپلاتو په وجه له مسعود سره هم همدردی لری) په ملګروملتوکی د

پاتی «٤» مخ «٥» ستون

پیام امتنانیه استاد ربانی به رئیس جمهور تاجکستان

تالقان - ۱٦ جدي : ازجانب استادرباني پیام امتنانیه بجواب پیام تبریکیه امام علي رحمانوف رئیس جمهورتاجکستان به مناسبت سال نومیلادي به دوشنبه پایتخت تاجکستان مخابره گردیده است .

قرارگزارش رادیو افغانستان درپیام مذکور آمده است : جلالت مآب رحمانوف رئیس جمهورتاجکستان مسرت دارم بهترین تمنیات وارادت نیك خود، دولت ومردم افغانستان رابراي شما ،دولت ومردم تاجکستان تقدیم مي دارم وآرزومندم سال

بقیه درستون «٦» صفحه «٤»

دافغانستان په هکله دترکیی - ایران اوپاکستان گډه غونډه په انقره کی جوړه شوه

گډون کوونکو دجګړی دبندوبست ، دوسلی د بندیدو اومذاکراتو ټینګاروکړ

د روژی تر رارسیدو مخکی د ی جګړه بنده شی

نجم الدین اربکان

انقره - دمرغومي ۱٦ مه : پرون دترکیي پــه پایتخت انقره کي دافغانستان دلانجي په سرد ایران، پاکستان اوترکیي دبهرنیوچارو دوزیرانو ګډه غونډه جوړه شوه .

دنړیوالوخبري منابعو درپوټ له مخې دغونډي برخوالو په افغانستان کي دجنګیدونکو ډلونه وغوښتل چي په یوه سملاسي اوربند موافقه وکړي اوخپلي مسئلي له یوي سوله ایزي لارې حل کړي همدارنګه هغوي ټینګاروکړچي په ټولو جګړه ماروډلودي له ټهرنه وسلي بندي کړای شي .

ژیوټ زیاتوي چي دترکیي صدراعظم نجم الدین اربکان چي دغونډي مشري یې

پاتی «٤» مخ «٦» ستون

دراثر سیلاب های خطرناك درامریکا :

حدود ۱۱۵۰۰۰ نفرمجبور به ترك منازل خودشده اند

واشنگټن - ۱٦ جدي : درامریکابیش از یکصدو پانـزده هزارنفر ازمردم نواحي سیـل زده شمال ایالت کالیفورنیا مجبوربه تخلیه منازل خود وپناه بردن بــه مدارس ، کلیسا ها وپایگاه هاي نظامي شده اند .

براساس گــزارش اسوشیتیدپریس باجاري شدن سیل درمناطــق وسیعي ازشمال این ایالت هلیکوپترهاي نجات براي تخلیه مردم سیل زده وکشاورزان وارد

بقیه درستون «۱» صفحه «٤»

(۲۱۰) کارمند زن در رادیو تلویزیون افغانستان توسط طالبان برکنار شده اند

لندن - ۱٦ جدي : باتصرف کابل توسط طالبان بیش از سه صد کارمندزن رادیــو تلویزیون افغانستان ازوظایف رسمي شان سبکدوش وخانه نشین شده اند .

روزنامه انگلیسي زبان « گاردین » چاپ لندن باتذکر این مطلب راجع به اوضاع سیاسي، اقتصادي واجتماعي افغانستان نگاشته که ظهوروبه حاکمیت

بقیه درستون «٤» صفحه «٤»

اولین اجلاس وزرای دولت مشترك مسلمانان وکرواتان بوسنیا تدویر یافت

سرایبو - ۱٦ جدي : نخستین اجلاس شوراي وزراي دولت مسلمان بوسنیا هرزه گوینا پــس ازخاتمه جنگ هاي چهارساله درشهــر سرایوو تشکیل شد .

مطابق گزارش منابع خبري بین المللي دراین اجلاس که وزراي دولت مسلمان

بقیه درستون «٤» صفحه «٤»

دچیچن دجمهوری ریاست دانتخاباتو په لړکی :

ارسلان مسخدوف دواحد کاندید دوراندی کولو مفکوره ردکړه

مسکو - دمرغومي ۱٦ مه : دچیچنیادجمهوري ریاست چوکي ته پراساسي کاندید ددغــه جمهوریت صدراعظم ارسلان مسخدوف دجنوري په ۲۷ مه کیدونکوانتخاباتوته دواحد کاندید

پاتی «٤» مخ «٤» ستون

طی جنگ های داخلي دَه سال اخیر :

(۱۲۹۵۰) تن از افراد دولتی وببرهای تامیل درسریلانکا جان باخته اند

کولمبو - ۱٦ جدي : چریك هاي تامیل کــه براي دولت خودمختار تأمیل نادو درشمال شرق سریلانکا مصروف نبرداند، اعـلان داشته اند که درنتیجه چهارده سال جنگ بیش از (۳٦٥۰) عسکرحکومتي کشته وهزاران تن دیگر مجروح شده است .

این مطلب ازطریق رادیوي تحت کنترول ببرهاي تامیل انتشار یافته وطي آن تذکربه عمل آمده که دردوران نبرد هاي مسلحانه کم ازکم ده فروند هلیکوپتر وچند کشتي بحري حکومت سریلانکا توسط چریك هاي تامیل منهدم شده است .

بقیه درستون «۳» صفحه «٤»

پروازطیارات آریانا افغان ازکابل به ولایات خوست ونیمروز آغازگردید

کابل - ۱٦ جدي : اززمان تصرف کابل بوسیله طالبان بدین سو تسهیلات لازم دربخش پرواز هاي داخلي طیارات شرکت هوایي آریانا افغان فراهم گردیده است .

الحاج محمد داود منگل مسئول شرکت هوایي آریانا افغان درننگرهار طي گفتگویي اظهارداشته که به دنبال آغاز پروازطیارات مسافربري وترانسپورتي این شرکت بداخل وخارج افغانستان ، پرواز طیارات به ولایات خوست ونیمروز نیز آغازیافته است .

این مسئول افزوده که شرکت هوایي آریانا افغان داراي هفت بال طیاره مختلف

بقیه درستون «۳» صفحه «٤»

طالبان برای جلوگیری ازعرضه ادویه جعلی وکهنه درجلال آباد به اقدامات جدی متوصل شده اند

جلال آباد - ۱٦ جدي : ریاست صحت عامه ننگرهار بمنظور جلوگیري از خرید و فروش ادویه جعلي وغیرمجاز تدابیرشدیدي را درشهرجلال آباد روي دست گرفته است .

بقیه درستون «٤» صفحه «٤»

په پاکستان کی دملی امنیت شوری جوړیږی

اسلام آباد - دمرغومي ۱٦: پاکستان کي د ملي ا منیت د شورا تشکیل ترغوورلاندې نیول کېږي . د پاکستان جمهور رئیس فاروق احمدلغاري تیره ورځ ددغه خبره اعلان په ترڅ کي ویلي چي په دې اړوند به وروستی تصمیم د دولت له اعضاو و سره له مشوری

پاتی (٤) مخ (۲) ستون

به اساس گزارش سال(۱۹۹٦) سازمان ملل متحد

سال گذشته سال جنگ ، قحطی و گرسنگی برای افغانها بوده است

افغانستان یکصدوهفتادم کشورازجمله (۱۷٤) کشور عقب مانده جهان می باشد

بیش از چهار ملیون افغان درسال گذشته باکمبود مواد غذایی و ادویه مواجه بودند

بیش از(۸) ملیون افغان درداخل وخارج کشور خود اواره اند

کابل - ۱٦ جدي : مقامات سازمان ملل متحــد طي انتشار گزارش سالانه خودراجع به وضعیت سیاسي، نظـامي، اقتصادي وکلتوري افغانستان اعلان داشته اند که این کشور جنگ زده ازجـمله (۱۷٤) کشورعقب مانده جهان درردیف یکصدوهفتادم آن قراردارد .

مطابق آمار وارقام منتشرشده سازمان ملل متحد سال گذشته میـلادي، سال

بقیه صفحه (٤) ستون (۱)

دپاکستان دپخواني صدراعظمي بي نظیربوټومېړه آصف زرداري چي یووخت دپاکستان څروراومېشو خاوند و . له محکمي نه زندان ته بیول کیږي

[illegible]

شهادت

ارگان مرکزی حزب اسلامی افغانستان

بیانگرعقاید وآرمانهای حزب اسلامی افغانستان
صاحب امتیاز: حزب اسلامی افغانستان
مـوسـس : انجنیرحکمتیار
نـاشـر : ریاست ارشادوفرهنگ
تحت نظر هیئت تحریر
تـلیفـون : (۲٦۲٤۸۷)
آدرس پستی : ۱۰۳٦ یونیورستی تاون -پشاور

د ایـران اقـدام ...!

د ایران اسلامی جمهوریت مسؤلینو پریکړه وکړه چي یوملیون بهرنی کار کوونکی له کارونو وباسی اوپه ځای ئي ایرانی کارگران استخدام کړی - متأسفانه ددی خارجی کارکوونکو ډېره زیاته برخه افغانان تشکیلوی .

دا د ایران د حکومت حق دی چی د خپلومنافو اومصالحو په باره کی تصمیم ونیسی ، په کومه طریقه اوکوم اقدام چي ښه کولای شی خپلی گټی خوندی کړی ، هماغه طریقه غوره کړی ، او په هماغه اقدام لاس پوری کړی .

هرحکومت خپل مجبوریتونه هم تربل چابه تشخیصوی ،خپل ظروف هم تربل چابه درك کولای شی اوپه دی هم تربل چاپه طبیعی توگه ښه پوهېږی په کوم وخت کی کومه پریکړه وکړی .

د ایران مسؤلین د خپل ولس په وړاندی مسؤل دی ، او د هغه د مشکلاتو او اړتیا وو په رفع کولو مکلف دی .
که د ایران د اولس وگړی د بیکاری په ستونزه اخته وی ،

د ا د ایران د حکومت حق اومکللفیت دی چی د یوه خارجی کارگر په نسبت د یوه ایرانی کارگر استخدام ته ترجیح ورکړی که څه هم د ایران د حکومت مسؤلین د داسی کسانو په توگه چي د «امت » او«اسلام » شعار په ډېر شور او ځوږ عنوانوی ، د یوه داسی گاونډی اسلامی هیواد د وگړو په باره کی چی بدمرغیو اوجگړو ځپلی دی ، ایمانی او اخلاقی مسؤلیت لری . مگرپرقانونی لحاظ موضوع هماغسی ده چی مخکی موورته اشاره وکړه .

زموږ ولس د بی شمیره نورو دردناکو اوترخوفیصلوپه لړکی ددی پریکړی اواقدام زغملوته هم مجبوردی . وائی چي «یتیم » په ژړا روږدی ، دی » خو د ایران مسؤلین باید دی ته متوجه شی چی لکه څرنگه چی دی دخپلو قضایاوو په باره کی د تصمیم نیولو څرگند حق لری اوکه د دوی پریکړی د نورو خوښی وی اوکه ناخوښی ، دوی د هغوخارجیانود ارادی اورضایت په رعایت کولو مکلف نه دی .همداسی باید دا اصل د نور و په برخه کی هم درك کړی او په درناوی کولو ئې نه مکلف وگڼی .

دوی باید د افغانانو ددی ازادی درناوی وکړی چی خپل سرنوشت په خپله وټاکی ، د خپلو قضایاوو په باب په خپله پریکړه وکي او دا ټول په داسی روحیه او فضاکی وکړی چي د دی خبری په رعایت کولو مجبور او موظف نه وی چي ایران څه غواړی پاکستان څه او بل څه ...؟ بیا چي زموږ ملت څـوك غـواړی او دحـکومت اوپـریکړی اختیارهرچاته په لاس ورځی د ایران واکمن پکی د دی حق نلری چی وائی پلانی می خوښ دی او پلانی نا خوښ او پلانی مود ملی امنیت لپاره مسئله ده او پلانی نه دی. باید داسی خبری کول د افغانستان په کورنیو چاروکی مداخله وبولی او په کلکه تری ډډه وکړی .

جلوه های روزه درسیمای روزه دار راستین

تمیم

گردونه زمان (خـلاف طبیعت عصیانگر آدمیزاده) مطیعانه وبه روال عادي ومتعارف، گردشگاهي راکه به طي آن مامور گردیده است ، بایك حرکتي متناسب وسنجیده مي پیماید وبهمین علت است که فصول چارگانه باخواص متمایز ازیکدیگر ولي موافق به مزاج وقـت ، ودراثر سیروسلوك آن عرض وجود میکند. دردایره، امکان ، نقطه، آغاز وانجام یکیست . گردونه زمان گردشي حلقه واردارد وراکبین خودرا درانجام دوازده منزل بهمان رباطي برمیگرداند کـه براوسوارشده بودند؛ مشروط برآنکه جـان بسلامت برده باشند .

اینك مابه اراده، آفریدگارکائنات وترأمیت باگردونه زمان به نقطه یي ازبروج سال رسیده ایم که بروایت مقدس آسماني ، فیضبارترین روزهاوشبهاي آنست . دراین برج فضایلي ازقبیل : رحمت ، مغفرت ورستگاري ازعقوبت آتش جاداده شده است.ماهي که هرروز آن به تنهایي باهزارماه دیگر برابري دارد . ماهي که با نخستین شب آن دروازه هاي آسمان گشوده میشود تامیان عابد ومعبود، وخالق ومخلوق سپاسگذارهیچگونه مانـع وحایلي موجود نباشد . شیاطین به زنجیرهابسته میشوند وابواب جهنم قفـل . درعالم ملکوتي همه شب این نداي جان بخش ولاهوتي پخش میشودکه : آیا آمرزش خواهي هست تابیامرزیش ! آیاسائلي هست تاسوآل اورا اجابت کنیم ! وآیا محتاجي هست که احتیاج وی را برآورده سازیم ! تـا سپیده، صبح همچنان این ندا ها تکرار میشود وچه خوشبخت بنده گانیکه درتشعشع این شبهاي نوراني و مقـرون به اجابت ،پهلوهاي خودرا ازبسترهاي گرم وگیرا دورکرده، وآهسته و پنهاني طهارت برگرفته ، برمصلاي خلوص وارادت، روي به کعبه میآورند ودل بـه خداي آمـرزگـار . خامـوشي مطلق شبانه وسکوت سراسري مکین ومکان همـه، اسباب حضور ومراقبت رابراي بنده، مخلص وسپاسگذارمرتب میسازد تا در ژرفاي خلـوت وخموشي سرتسلیم ونیازمندي برزمین بساید وآنگاه هرچه دلش میخواهد ازبارگاه مولا وآفریدگار نوازشگرش طلب نماید. حبّذا ! چه مولاي بلند بارگاهي وچه بنده مقبل ونیازمندي !! .

> روزه داري وستیزه کاري درواقع یك تلفیق خودسرانه وناقابل قبول است. آنانیکه درچنین مـاه رحمت ومغفرت ازمرکب جهل فرونیامده وخونهاي بیشتر وبیشترمي ریزند، بي دغدغه وتردید مورد خشم وخشونت خداي منتقم واقع گردیده وبه بدترین سرنوشت گرفتارمیشوند. اگر مردم ضعیفند، خداي مردم که ضعیف نیست این ماهیست کـه درآن مي باید دراجراي هرامري محتاط ودست به عصابود، تـا مـبادا آزارواذیتي به مخلوقي عاید گردیده ، علاوه برتباهي روزه ، مستوجـب عقوبـت الهي گردید .

واما مرتبه، صدقات وخیرات دراین ماه چنانست که اگرکسي روزه داري را حداقل بایك خرما یاکمترازآن بایك جرعه نوشابه یي نوازش میکند، پاداش صدقه شتري رادرغیراین ماه حصول مینماید . خلاصـه آنکه هرلحظه ازین ماه ، فرصتي است براي دریافت رحمت، مغفرت ونجات ازعقوبت . لیکن براین مسئله نخست باید آگاه بود ، که بهمان پیمانه کـه عبادت دراین ماه برسایر ماهها فضیلـت عظیم دارد، گـناه ومعصیت نیـز درایـن ماه بمراتب ازماههاي دیگـر، عقوبت وسنگیني دارد .

اکنون کـه بالطف پروردگار ازحوادث زمان بسلامت مانده ودرآستانه پذیرایي ایـن ماه خیرو فضیلت قرارگرفته ایم ، نیازما ازبارگاه احدیت اینست که توفیق به انجام رسانیدن یك صوم مقبول براي ما ارزاني بفرماید. صومیکه آدمکشان کشورماجامه، قصابي را ازتـن برآورند وبجاي ریختاندن خون گـرم مردم بیگناه وبي فریاد شان ، آب سردي براي افطارآنان مهیا گردانند . دراینحالتي کـه آه وفریاد مردم ، بخاطر اجتناب ازقهاري وخشمگیري بیشتر خداي قدیر، حداقل درچنین ماه فضیلت همراه ، دستهاي آلـوده بخون بیگناهان ، ازآستین ستم ووحشت دیگر بیرون نیاید

> «مسلمان راکشتن کفراست ودشنام دادن وبیعزت ساختن وي، فسق . براي هیچ مؤمني حلال نیست که بیشتر ازسه روز بابرادر مؤمن خویش خشم گیرد واز دوستي وي اعراض کند ».

مردم مراقب اند تاببینند که کدام یك ازین قهرمانان وحشت وکشتار، منحیث بهترین ظالمان ، درطول این ماه مبارك ازستیزه کاریهاکناره گیري مینماید. گرایش ازسنگربه محراب درین ماه ، یك ضرورت دیني وجبني است . محـض نمایش قیافه معصوم و زاهدانه باابرام برمقاتله وخون ریزي. به جز تشرع وخودنمایي آمیخته بارسوایي ، چیزي بیش نیست .

/ روزه داري وستیزه کاري درواقع یك تلفیق خودسرانه وناقابل قبول است. آنانیکه درچنین مـاه رحمت ومغفرت ازمرکب جـهل فرونیامده وخونهاي بیشتر وبیشترمي ریزند، بي دغدغه وتردید مورد خشم وخشونت خداي منتقم واقع گردیده وبه بدترین سرنوشت گرفتارمیشوند . اگر مردم ضعیفند، خداي مردم که ضعیف نیست؛ این ماهیست کـه درآن مي باید دراجراي هرامري محتاط ودست به عصابود، تـا مـبادا آزارواذیتي به مخلوقي عاید گردیده ، علاوه برتباهي روزه ، مستوجـب عقوبـت الهي گردید .

هستند عده یي که متاسفانه بابي اعتنایي تمام به تعریض یاالحسین مردم، برنامه جنگي خودرا به انجام رسانیده وبه آن مباهات مي ورزند . این همه مردمي که خانمان را ازدست داده اند، عقل وفکر خودشانرا هنوز دارند . بـه هتك وحرمت مي فهمند وآنرا ازیکدیگر امتیازمیدهند . دهـان مردم را باقفل زرین بستن ممکن نیست ، چه رسد به آنکه باقفل آهنین آنرا بست . کسانیکه مشورت پذیرنیستند، در حقیقـت پرخاشگر و خـودراي هستند. مصالح اجتماعي راقرباني خواهشهاي مبتذل وبدفرجام خود مي کنند وجزشروفساد همگاني ، دست آورد دیگري ندارند. همواره آسایش سراسري رادرمقابل

بقیه درستون (۲) صفحه (٤)

تـردی زیـات مـومـه بـدمـرغـوی !

ولید

افغانان تل پـه دي وياړي چي هيوادني دلرغوني تمدن ، علم اومعارف درلودونکي ؤ، ډيرو وګروهيوادونه نه درلودل چي افغانانو هيواد درلود، په هيواد کـې يـې حکومت موجودؤ دحکومت لـه پاره يې مرکز ، زره باپايتخت درلود. په دي هيواد کي دلرغونو زمانوحکومت هم ځانګړي دود دستور درلودچي پـه ټولـو ټولنيزومسايلو کـي دوګرو دورځني ژوند ستونزي حل کولي ان تردي چي دهغه وخت ځانګړي اديان لکه زردشتي دين اوبيائي بودائي دين درلود، خوکله چي داسلام سپيڅلي ديـن ورته راورسيد نو ددوي دژونـد ټول تياره ګوټونه پري روښانه شول .

په افغان لرغونو او اوسنيو مسلمانو وګړو کي الله (ج) يوځانګړي همت اوغوره مينه پيداکړي وه . همدغه خبره وه چي ترډيرو نړيوالو ورځني ژوند کي ؛مخه وو ، دوخـت لاسي صنايع اوکاروسايل يې درلودل، خپل ژوندي پخپله خاوره اوسيمه کي سوکاله تيراوه ،دوخت ارتيا وو مجبوروکړل چي له خپل ورسره علـم او پـوهي، دوه اودستورسره سره داروپا اوهند په لوري وښوي‌دل خلکوته يي تمدن اوغوره ژوند وروښوه پـه دي برخه کي يوشاعر ډيرېخواوېلي و چي :

بوديم ماازتاکتشان
که نه تاك بوه ونه ازتاك نشان

خبره په دي لنډه ګـتنه مقدمه کي داده چي افغانان ډيره غوره اونوميالي قوم په توم پـه ګـډه بيا چي داسلام پرديـن مين شوي اوتابع شوي نړيوالي هسي نوم ګټلي چي دوخـت په سترو کارنامو کي راغلي اوشميرل شويدي . داکومه سرسري اوميالغوي خبره نه ده چي افغانانو دخپل اسلامي هويت اوهيواد پـه ساتلو سره سره داسلام سپيڅلي ديـن دنړي پراخوسيمو ته رسولي نـه يواځي خـپله ني منلي بلکي پرنوروبي هـم منلي اودزړه داخلاصه خدمت يې ورته کړيدي .

داود بن علي چي دعباسي خليفه منصور کاکا ؤ په هماغه وخت کي چي غالباً کال ؤ داسلام پـه خدمت کي دافغانانو رول داسي ستائي : « اي دکوفي وګړو ! په الله (ج) قسم دي چي مورماتي خورلي وه ، له خپل حق نه محروم وو ترهغه چي الله (ج) خراسانيان دجنګ له پاره تيارکړل، دوي زموږ حقوق راژوندي کړل، موږته يي لاره اواره کړه ، زموږ دحکومت ډيره يي بله کړه اوهغه څه چـي تاسي ورته انتظاردرلود هغه يي موږته برابرکړل اوبني هاشمو له کورني نه يي ستاسي پـــه خونبه خليفه ګان وټاکل او خراسانيانوتاسي دشاميانو دتيري په مقابل کي بريالي اوسرلوړي کړي »

ددي مطالبوله يادولو څخه موخه پواځي پـه تيرتلن ، همت اوغيرت باندي وياړنه نه ده بلکه هدف مرادادي چي ځوان کول (نسل) دي ته ځيرکول غواړو چي له خپل لرغوني اواسلامي هويت نه په خبرېدلو سره داوسني هيواد دردوونکي ، لړزوونکي اوغموونکي حالت ته وګوري په دي فکروکړي چي ولي په داسي بلاوربدلي يوچي ځانونه ترينه نشو ژغورلي ؟ ايا پخوا هم دوغو بلاګانو پلرونه اونيکونه وه ؟ ولي يي زمـوږ په پلرونو اونيکونو زور نه رسيده چي هيواد پري ويلوري اوياتي پري بدمرغه کړي؟ که زموږمشرانو دخپل دين اووطن ساتنه او ساتينه کولي شوه نو پـه موږ څه شويدي؟ موږيې ولي نشوکولي ؟

که هغوي يعني زمــوږ پلرونو اونيکونو له چنګيزه ترانګريزه دښمنان درلودل خوددي ترڅنګ دلوړعزم اوهمت خاوندان هم وو . هـم يي خپل ځاي وساته ، خپل ايمان يي وژغوره، خپله خاوره يي وساتله اوترموږيي راورسوله . په هغه وخت کي لکه داوس په خبرنشراتي وسايل دومره اوداسي نه وه چي په يوه دقيقه کي دنړي کوزسرله يوه سره خبرکړي . دهغه وخـت تيري کوونکو هسي توروهلونه کوي چي اوس داوروستي تيري کوونکي دهغوي په پښل روان دي .

نواوس دام البلاد اوهغه ښاروګري چي لويږيرغونه يي دتاريخي عظمت اوقدامت څرګندوي وه څه شول، هغه داشرف البلاد اوسيدونکي څه شول چي ددوو ورځو تاريخ درلودونکي ورباندي مسخري جوړوي، خپلي مزي اوچړچي پري برابروي ، خپـلي سترګي پري پخوي، دخپلو هدفونوله پاره يي په موږکي پري اچولي دي، يوموږه خوا او بل موبله خواکشوي، موږ خداي مکره خپل هدف اوهمت له لاسه ورکړي ، پردېوته سترګي په لاريو. دهغوي رحم اوکرم تـه ګورو، هغه نړيوال وياړموږچي ترلاسه کـړي ؤ دهمدغي خامي هيلي له امله موږله لاسه ورکړ .

له بده مرغه چي تيرنولس کاله په موږباندي ترنولس پيړيو ډيراوږده شول هغه دردونه چي پرموږ تپل شوي تر هرڅه ډيردروند څکه وي چي ؛پرديو دخوښي اوخوشالي لـه پاره موږ هم دهغوي په خدمت کي يو، هغوي اوس پرموږ زده کړي کوي ، خـپل شوم غرضونه پرموږ عملي کـوي، موږ دخپلواهدافو قربانوي، زموږ په غم کي خپله خوښي لټوي، دغه دخپل غرض ليوتيان هسي مستان شوي چې زموږ دشپږزره کلن تاريخ لرونکي هيوادېي په غيررسمي توګه ويشلي دي. داويش تراوسه داسي نه دي چي اعلان شوي دي خويه عمل کي تطبيق شوي دي. يوڅه موده په دي توګه ؤ چي هروسله وال وګړي، هـر وسله وال سرګروپ، هروسله وال قوماندان اومقتدر وګړي دځانګړي حکومت مالك ؤ. څـه يي چي زړه غوښتل هغه يي کړل نه ورته اسلام ارځښت درلودنه ورتـه جهاد اونه ورته انسانيت اوافغانيت .

اوس که له کليوالي ويش څخه دهيواد ځني سيمي ژغورل شوي، دهيواد په شمال کي لاهمدغه زړه خبره ده ، تنظيم سالاري اووسله سالاري ده ، په يونوم اوبل نوم دخلکو ژوند تباه کيږي . پروګرويانډي لاتراوسه هلته دکمونيزم پرېښي واکمن دي دکمونيزم

پاتې (۳) مخ (۵) ستون

عـوامـل سقـوط بـوتـو

بحران دست از سر بی نظیر بوتو نخست وزیر پاکستان بر نمیداشت. فاروق لغاری رئیس جمهوری، سجاد علی شاه، رئیس دیوان عالی و ژنرال جهانگیر کرامت فرمانده ارتش، دست به دست یکدیگر داده اند و تاکید کردند که بوتو بر فساد مهار نمی زند از دخالت در امور قضایی پرهیز نمیکند و عملکرد اقتصادی دولتش را بهبود نبخشیده است.لغاری بـه صراحت هشدار داد که اگر منافع ملی ایجاب کند دربرکناری دولت او درنگ نمی کند . این تهدید به واقعیت پیوست . ازسال ۱۹۸۸ رئیس جمهوری چهاردولت را برکنارکرده است ، و دردومورد آن دیوان عالی به آن رای داده است،درکشوری که سالها زیرحکومت نظامیان بوده است باید تهدیدهای نیروهای مسلح را نیز جدی گرفت .

در این بین مسایل اقتصادی پیچیده ترشده‌اند . ذخایر ارزخارجی پاکستان باسرعت کاهش می یابد وصندوق بین المللی پول به بوتوگفته بود اگردولتش برنامه اصلاحات را برای کاهش کسری مالی از ۵/۵ درصد تولید ناخالص ملی به ٤ درصد نرساند دیگراز اعتبارهای مالی بیشتر خبری نخواهد بود .

بیشترمسایل سیاسی خانم بوتو را خود اوباعث شده بود . او در سال گذشته خشم قوه قضایی را هنگامی برانگیخت که بسیاری قضات نالایق ، برخـی ازآنان طرفداران حزبش هستند - را بـرای چهاردادگاه عالی کشورمنصوب کرد . دیوان عالی دربهارگذشته ۲ تن از آنان را رد کرد وهنگامی که او از برکناری آنان سرباز زد ، خـواستـار مـداخله رئیس جمهوری واجرای حکم خود شد، قرار شده است دادگاه حکمی صادر کند واختیارات ریاست جمهوری را در انتصاب قضات بیشترنماید .

روابط بوتو با لغاری ، متحد قدیمی سیاسیش ، درماههای اخیر به نحوفزاینده ای تیره شده بود حدود یك سال رئیس جمهوری به طورخصوصی ازاوخواست دولتش را پاك سازی کند. او پس ازآن که متقاعد شد، بوتو به اندرزش وقعی نمی نهد ، دوماه پیش آشکارا، ازپارلمان خواست قانون اصلاح کند ویك کمیسیون ویژه قضایی را برای ریشه کنی فساد در سطوح بالاتشکیل دهد. مخالفان خانم بوتوازگزارش یك مؤسسه آلمانی به نام «شفافیت بین المللی » بهره برداری کردند که گفته است پاکستان فاسدترین کشورآسیاست . گفتـه می شود لغاری خواستارکاهش نفوذ آصـف زرداری همسربوتو وزیرسرمایه گذاری شده بود . هم چنین گفته می شود که رئیس جمهوری ازبی لیاقتی مسؤلان ارشد وزارت دارایی به شدت ناراحت بوده است .

برخی ازمسایل عمده خانم بوتو اقتصادی بودند . درست است که رشد ۹٦-۱۹۹۵ حدود ٦/۱ درصد بود و پیش بینی رشد درسال جاری ، گرچه به سطح دلخواه دولت نرسید ، ولی ۵/۲ درصد برآورد شده بود ولی بر آوردهای غیررسمی ازتورم اکنون بیش از ۲۰ درصد است وکسریهای حساب جاری وتجاری در حال افزایش هستند .

همین کسریهای پایدارمالی مسایل خانم بوتو را باصندوق بین المللی پول پدید آورد . پایگاه مالیاتی پاکستان، به نحو تاسف آوری کوچك است . ازجمعیت ۱۳۰ میلیون نفری پاکستان تنها ۱۰۰۰۰۰ نفرمالیات دهنده ثبت نام شده وجود دارد . با توجه به اینکه بیش از ۲۵ درصد بودجه صرف اموردفاعي میشود ویك سوم آن را بازپرداخت وامها می بلعد دیگربه آسانی نمی شود ازهزینه هاکاست . ولی ناکارآیی دولت وبی میلی آن ازدرافتادن بامنافع مقرره - برای نمونه باوضع مالیات پردرآمد کشاورزی ، به بهبود اوضاع کمك نمی کند.

این مسایل مالی ممکن است، جایگاه اقتصادی بین المللی پاکستان را دچار بحران کند . سررسید باز پرداخت بیش از ۲ میلیارد دالر تا اواسط زمستان ۱۹۹۷ است .وحدود ۷۰۰ میلیون دالر آن باید تا آخرماه جاری پرداخت شود . ذخایرارزی به سرعت کاهش می یابد . در بهمن ماه رقم آن بالای ۲/۵ میلیارد دالربود مسؤلان وزارت دارایی اکنون این ذخایرراحدود یك میلیارد دالربرابرباواردات یك ماهه - برآورد می کنند ، ولی روزنامه ها رقم واقعی را حدود ۸۰۰ میلیون دالرذکر کرده اند . درنتیجه اعتماد سرمایه گذاران خارجی کاهش یافته ، وشایع است که «مؤ...» معتبردرجه بندی مالی کشورها به نام «مودی» درجه اعتباری پاکستان را پائین آورده .

درچنین شرایطی حمایت صندوق بین المللی پول می تواند حیاتی باشد . یکی ازنکات اصلی در دولت بوتو ، تلاش برای جلب حمایت صندوق بوده او پس ازچهارسال به صندوق وعده داد که اقتصاد ، به ویژه کسری مالی ، را مهارکند . ولی هربار باشکست رو بروشد .

صندوق بین المللی پول در سپتامبر سال ۱۹۹۵ عقب نشست و از اعطای اعتبارهای بیشترخود داری کرد تا بوتو با اجرای اصلاحات ساختاری موافقت کند.

بقیه درستون (۲) صفحه (٤)

از فراز منبر

تشکل جدید فکری اسلامی

نظردانشمندان محقق

گرچه اکثریت علما ودانشمندان به این نظراند که بعد ازقرن چهارم هجری دروازه اجتهاد مطلق بکلیْ مسدود گردیده است وبعد ازآن فقط راه اجتهاد مقید باز است وبس . لاکن دانشمندان محقق وکاوشگراین تصور را مبنی بر صحت ندانسته یکسرآن را رد می نمایند .

به نظرمن این وضعیت ، مطابق آن فرموده پیامبراسلام (ص)است که می فرماید : خداوند هیچگاه امت مرا به گمراهی وبیراهه جمع نمی کند : ان الله لا یجتمع امتی علی ضلالة «ترمذی» .

این تصور که اکنون نمی شود از دایره مذاهب چهارگانه بیرون رفته به اجتهاد پرداخت کاملاً یك تصور انحرافی است . حضرت عبدالله ابن مسعود رضی الله عنه می فرماید اگر ازشما کسی سوالی بپرسد باید نخست جواب آن را درکتاب الله جستجونمائید اگردر کتاب الله جواب نیافتید باید درسنت پیامبراسلام تلاش کنیداگردرسنت رسولْ الله هم نیافتید به آنچه مسلمانان روی آن جمع گردیده باشند نگاه کنیدواگردرآن هم سراغ نکرده بباید خود اجتهاد نموده جواب راتلاش کنید» . مطابق این فرموده پیامبرعلیه السلام که لایجتمع ... درهردور تمام علماودانشمندان روی انحراف فکری جمع نگردیدند بلکه یك عده علمای محقق وپژوهشگردرهردور وعهد تصورات انحرافی را تردید نموده مسلمانان رابطرف فکرسالم اسلامی رهنمائی نموده اند .

چنانچه ما در رابطه به موضوع فوق نظر بخشی از علمای محقق را ذکرمی کنیم :

علامه بحرالعلوم عبدالعلی حنفی می نویسد :بعضی علمابه این نظر اند که اجتهاد مطلق بعد ازایمه چهارگانه پایان یافته است واکنون بر امت است که در پی یکی ازمذاهب چهارگانه رفته ازچهارامام آن به تقلید بپردازد . لاکن این نظر کاملاً مبنی بربی خردی است ولی توان به ثبوت آن هیچ دلیلیْ سراغ کرد این تصورکاملاً بی اساس وغیرقابل اعتبار می باشد . در مورد این دانشمندان آن حدیث پیامبر اسلام(ص) راست می آید که می فرماید : آنان با بی علمی فتوی دادند ودرنتیجه خودهم گمراه شدند و دیگران را هم به بیراهه کشانیدند .

شیخ محمد مصطفی المراغی (۱۸۸۱-۱۹٤۵) از دانشمندان بزرگ جدید به شمار میرود وی در عصری ساختن برنامه های تعلیمی وتربیتی د انشگاه ازهر و ادارات دینی مربوط به آن خدمات اصلاحی وتجدیدی قابل قدری انجام داده است . وی ازحامیان سرسخت اجتهاد بو د، تاحدی که به رد نظر آنانیکه اجتهاد را ناممکن تصور می نمایند پرداخته درکتاب خود «بحوث فی التشریع لاسلامی » می نویسد :" در ادارات تعلیمی مصر علماو دانشمندانی موجود است که در آنها شرایط اجتهاد به تمام و کمال وجود دارد لذا برای آنان تقلید جایزنیست .

دانشمند بمعروف یمنی علامه محمد بن علی الشوکانی (۱۷٦۰-۱۸۳٤) ازدانشمندانی است که اجتهاد را برعلمای امت فرض میداند .وی در کتاب خود بنام «القول المفید فی الاجتهاد و التقلید» می نویسد : لایخفی علی من له ادنی فهم ان الاجتهاد قد یسره الله للمتاخرین تیسیراً لم یکن للسابقین - لان التفاسیرلکتاب العزیز قد دونت وسارت من الکثرة الی حد لایمکن حصره ، والسنة المطهره قد دونت وتکلم علماء الامة علی التفسیر والتصحیح والترجیح والتجریح بماهوزیادة علی مایحتاج الیه المجتهد فالاجتهاد علی المتاخرین الیسرواسهل من الاجتهاد علی المتقدمین ولایخالف فی هذا من له فهم صحیح وعقل سوی .. .

ترجمه : کسیکه ادنی فهم ودانش داشته باشد ازوی این حقیقت مخفی نمی ماند که خداوند آنچنانکه اجتهاد را برای دانشمندان بعدی سهل و آ سان نموده است برای دانشمندان وفقهای پیشین آسان نگردانیده بود . دلیل آن اینست که در ادوار بعدی تفاسیر قرآن مجید به پیمانه زیاد مدون گردید، بحدیکه شمارآن ممکن نیست و احادیث هم درکتب معتبر مدونْ گردیده وجود دارد ، علاوه برآن آنچه علماء وفقهای امت در ادوار بعدی به عنوان تفسیر ، تصحیح ، ترجیح و تجریح گفتند ونوشتند به مراتب بیشتر ازآن است که یك مجتهد به آن نیا زدارد ، پس اجتهاد برای دانشمندان ادوار بعدی آسانتراست نسبت به فقهای صدر اول اسلام کسیکه دارای فهم درست وعقل سلیم باشد درصحت این حرف ما شك نمی کند .

په عالم اسلام کی څه کیږی؟

په چیچنیاکي انتخاباتي کمیشن واي چي په ۲۷ جنوري کي به عمومي انتخابات وکیږي شي خسر دچیچنیا دمجاهدینو مشر او د جمهوري ریاست امیدوار سلیم خان اندربایوف هیله کري چي انتخابات دي ددوو میاشتو لپاره ووروسته کړي شي .

دجمهوري ریاست په امیدوارانو کي دمخلوط حکومت صدراعظم ارسلان مسخاووف دمجاهدینوعمومي قوماندان شالم باثیوف ، دچیچن دپارلمان رئیس اخیاد اديګو، اودجمهوررئیس محافظ قوماندان احمد یا ګابوف هـم شامل دي .

خوسلیم خان خپل ځان دمجاهدینو له خوابوځني امیدوارګڼي ، هغه وایي که څه هم زموږ دغورځنګ ځوځته نورهم امیدواران شته لیکن پدي سره به هیڅ ډول تفرقه اوبي اتفاقي زموږ په غورځنګ کي ځاي پیدانکړي ځکه چي دچیچنیاټولنه له سیاسي بصیرت نــه برخورداره ده ، پخپلوصفونو کي بــه هیڅ ډول اختلافاتونه ذته کیندو ځاي ورنکړي .

په ۲۳ نومبر د روسیي صدراعظم چرنومردین اودچیچنیا صدراعظم ارسلان سخاروف ترمنځ داتړون شري چي په ۲۷ جنوري کي په انتخابات ترسره کیږي . پــدي تړون کي پدي خبره هم اتفاق شوي چي دګروزني هوایي ډګر، دریل ګاډولیننونه او وران سرکونه به هم جوړولي شي ترڅو خلك په آساني سره تګ اوراتګ وکړي شي دچیچنیا خلکو لـــپاره دجنګ تاوان ورکول هم په تړون کي شامل دي ، مرستیال صدراعظم مولادي یودوګوف په وینا ۱۵۰ بلین ډالـر چیچنیاته نقصان رسیدلي دي، پدي تړون کي دواړه هیوادونه ددي خبري پابندګرځول شوي چي داسي کوم حرکت او عمل نه دي ووه وکړي چي دداوړو هیوادونو ترمنځ دامن معاهدي ته نقصان ورسیږي داګست پــه میاشت کي چي په ماسکو کي کوم تړون شوي'و تراوسه پوري پرهغه بشپړ عمل روان دي خو خال خال وږي هم آوریدلي کیږي، ویل کیږي چــي حـالات دمجاهـــدینو دغورځنګ عمـومي قوماندان ارسلان مسخادوف په ګټه تمامیږي .

پــه ۲۷ جنوري کي چي کوم انتخابات کولي شي پکاردي چي مخې ته پراته دوه خنډونه لري کړي شي لمړي داچي ماسکو دي خپله غلطي اومانه ومني دوهم داچي دچیچنیا د بشپړي آزادي دمنلو اعلان دي وکړي، روسانو دچیچنیا دمکـمـل آزادي خبره تر (۲۰۰۰) ع کال پوري معطل کړي اوداکوښش هـم کــوي چي دوه غونډه روسي عسکردي هلته پاتي وي لیکن دچیچنیا مشر سلیم خان روس ته اخطارورکړیدي چي که خپل پوځونه واپس ونه غواړي نوبرخلاف پـــه ني جنګ بپاتوډشي، هغه روس ته ویلي که په چیچنیاکي یوروسي عسکرهم پاتي شي نومطلب به ني داوي چي جنګ لاته دي خـتـم خودروس جمهوررئیس یلتسن دخپل زړه له عملیات نـــه ووروسته په یویاداشت دستخط کړي چي لـــه چیچن نه دغپلوپاتي عسکرو انخلاپیرته شروع کړي، اوس دروسي عسکروانخلا پیل شوي کوښش کــولي شي چي له انتخاباتو نـــه مخکي به ټول روسي عسکرچیچن له خاوري نه ووېستل شي .

په صومالیه کی دجنګ امکان

هیله کیده چي دنیروبي له تړون نه وروسته به په صومالیه کي دجنګ توري وریځې دتل لپاره ختمي شي لیکن داسي معلومیږي چي دجنګ اور بوځل بیا پــه لمبو کــیږي ، دنیرو دوومیاشتو پــه اوږدوکي څوځوځلي دامن له معاهدي نــه انحراف شــوي اوجنګونه شویدي نوځکه مبصرین خیال کوي چي په صومالیه کي به بیاله سره سخت جنګ پیل شي دنیروبي پــه تړون کي دڅرېو دلو مشرانو حسین احمد فرح عدید، عثمان علي آتواوعلي سیدي محمد ګیدون کړي و، که څه هم دریو واړو مشرانو په کوم مشخص تړون لاس لیك ندي کړي لیکن پــه نهو مادو مشتمل پریوه مسوده اتفاق کـړي دي اوټول پدي فکردي چي دامشوره دټولو مسائلو

پاتی ٤، مخ ٦، سطر

سابقهٔ تأسیس دانشگاه دراسلام

نظام الملك آن راساخته ودرسال ٤٠٥هـ ق نوسازی شده است . این مدارس را اوقافی است بزرگ واملاکی به آنها اختصاص یافته که در آمد حاصله ازآن املاك به فقیهان مدرس تادیه میشود وبه مصرف مستمری طلاب، برای گذران معاش ایشان می رسد » حضو رمدبرانه وهوشیارانه خواجه باعث آن گردید که نظامیه بغداد ونظامیه های دیگری که به تبع آن درسایربلاد تاسیس شده بودند یکی ازمراکزمهم علمی ومذهبی جهان اسلام به شمار آیند .

این امرباعث آن شده بود که نه تنها بهترین وزبده ترین استادان وعالمترین پژوهشگران درنظامیه گردهم آیند، بلکه ازنظردانشجونیزبرجسته ترین محصلین ودانشجویان از این مراکزفارغ التحصیل شوند . این دانشگاه ها دارای کتابخانه بزرگ ومجهزی بودند که انواع کتابها در آن جمع شده ودراختیار محصلین قرارمی گرفت . تالارهای وسیع برای مجالس وعظ وخطابه نیزازسایرویژه گی های نظامیه بشمارمی آید .دراین دانشگاه ها به منظوررفاه استادان ودانشجویان به تقلید ازدانشگاه الازهر،مسکن ، غذا، مستمرماهانه وسایرنیازمندی های آنها راتامین می کردند.

تفاوت اساسی میان دانشگاه های شیعی واهل سنت بویژه در الازهرونظامیه این بود که در مراکزعلمی شیعی مباحث عقلی مانند فلسفه وحکمت باشوروشوق بی نظیری مورد بحث قرارمی گرفت . امادرمراکزعلمی اهل سنت ، صرفابه مسایل شرعی وعلوم اسلامی ،چون صرف نحو، تفسیرقرآن ، فقه وغیره پرداخته می شد وازبحث های عقلی احتراز می شد . چنانکه درنظامیه بغداد تدریس فلسفه ممنوع شده بود .

پس ازنظامیه بغداد ، مستنصرعباسی درسال ، ٦٤ هـ ق پس ازمشاهده مدارس خواجه نظام الملك درصدد تاسیس مدارس مشابهی برآمد وبدستور وی در این سال مستنصریه در بغداد بوجود آمد .

دانشگاه نظامیه تنها به مذهب شافعی وطریقه الشعری اختصاص داشت اما درمستنصریه برای هرمذهب اهل سنت مدرسه جداگانه ئی درنظرگرفته شده بود،

درمورد عظمت واهمیت دانشگاه مستنصریه ابن عبری چنین می نویسد؛ «المستنصر، فرزندالظاهرهستورداد تایك مدرسه به نام مستنصریه بنانمایند مدرسه ئی که در دنیا مانند آن ساخته نشده بود وآن را به بزرگترین وضع ممکن ازنظرشکل ظاهری ووسعت ووسایل و آرایشهای ظاهری وتزئینات ممکن آن روزی در آورد وفقهای مبرزی را برای تدریس درآن مدرسه ازگوشه وکنار کشوربهناور اسلامی فراهم آورد وآن مدرسه راوقف چهارمذهب شافعی ، حنبلی ، حنفی ومالکی نمود . »

دانشگاه های جهان اسلام تنها به الازهرونظامیه ومستنصریه ختم نمی شود. مدارس رشید یه،امینیه ، طرخانیه ، خاتونیه ، شریفیه درسوریه وصدها مدرسه دیگردر ممالك تحت نفوذ امپراتوری اسلامی شاهد خوبی برای عظمت تمدن اسلامی درقرون وسطی می باشد .درقرن ششم هجری تنها در بغداد سی مدرسه ودردمشق بیست مدرسه به صورت فعال به کارهای مهم علمی مشغول بوده اند . گذشته ازممالك شرقی اسلام ، در اسپانیا(اندلس) نیز مدارس ودانشگاه های بسیاری تاسیس شد . بنا به دستور حکم دوم که ازپادشاهان علم دوست آ ن سرزمین به شمارمی رود ، بیست وهفت مدرسه مخصوص اطفال تهیدست ساخته شد. میان محمد شریف می نویسد: تنها در پایتخت اندلس صدهامرکزعلمی سرگرم فعالیت بودند وفلسفه ، تاریخ ، ادبیات ورشته های گوناگون علمی را دوشادوش تحقیقات مذهبی تدریس می کردند .

موقعیت علمی اندلس به همین جاختم نمی شود ، رقابت بین پادشاهان اندلس وخلفای عباسی باعث گردید تا دانشگاه های بزرگ ومعروفی در این سرزمین بنا نهاده شوند .

دانشگاه قرطبه ، اشبیلیه ، غرناطه ومالاگا(مالقه) ازحاصل این رقابت ها بوجود آمدند . در مورد عظمت وتوصیف دانشگاه قرطبه ، فیلپ حتی چنین می نویسد :«دانشگاه قرطبه قسمت های مختلف داشت که ازجمله قسمت فلك شناسی وریاضیات وطب بود واین به جزقسمت اصول دین وشریعت بود . شمارمحصلین وطلاب که بدانجا بودند به هزارهامی رسید و شهادتنامه دانشگاه ها را ، مناصب معتبردولتی را برکسانی می گشود که از این مرکزعلمی فارغ می شدند » .

در اهمیت علمی شهرقرطبه گفته اند که اگرمرد ثروتمندی در اشبیلیه بمیرد وبخواهند کتاب های او را بفروشند به قرطبه می فرستند واگرمطربی درقرطبه بمیرد وبخواهند آلات موسیقی او را بفروشند به اشبیلیه می فرستند . علاوه برقرطبه ، یوسف ابوالحاج هفتمین شاه بنی مصریان (۷۳٤-۷۵۵ هـ ق) نیزدانشگاه غرناطه را درسرزمین هسپانیا بنانهاد . محصلین این دانشگاه ، با ورود به آن به دروس ازقبیل فقه ، اصول ، طب ، شیمی ، فلسفه ، وفلك شناسی را فرا می گرفتند . ازنکات جالب درمورد دانشگاه های اسپانیا ذکراین نکته لازم است که در بالای هریك ازدانشگاه های اسپانیا این جملات زیاد حك شده بود :«جهان برچهار چیزاستوار است :دانش دانشمندان ، دادخواهی بزرگان ، دعای نیکان ومردانگی دلاوران » .

ب : تاسیس نخستین دانشگاه های اروپا و ارتباط آنها بامراکز علمی جهان اسلام؛

اکنون این سوال پیش می آید که مراکزجهان اسلام باآن همه عظمت و اقتدار علمی چه تاثیری در تاسیس دانشگاه های اروپا وبرنامه های آن داشته اند ! «آلفرد گیوم» درکتاب «میراث اسلام» دراین باره می نویسد؛ «اگرروسی را که مسلمانان درقرن دهم ویازدهم میلادی

*****

تردی زیات . . .

دداره مارانو زړونه لاته دي یخ شوي، زړونه یې دانتقام اوغم په لمبوکي لاړیاتي وینې توییوني ته هڅیږي. په یوه پلمه اویله پلمه دهیواد غمیزه اوږدوي .

داسلامي افغانستان دديـــن او عقیدي دښمنان لاتراوسه نــه دي کرارشوي، کـرار څــه چي نورهم بېر شویدي، دغفوي به ګله له یاده وځي چي دنیمي دنیا پادشاهي یې دافغان مجاهد له لاسه ونړول شوه . دکمونیزم پوچه اوبي معني نظریه سپکه شوه ، دبیلو شویو ملتونو ترمنځ دبیلتون کرښي اوديوالونه ونـــړیدل . زموږ ددغودښمنانو به داخبره کله هیره شي چي څنګه یې سورخولیې پوځ تش لاسوافغان مجاهدینو پــه ګونډوکړ او نړیوال شهرت او کاغذي ببرتوب یې برباد شو .

اوس هغوي چي دافغانانو دجهاد له برکته دکمونیزم له شرنه وژغورل شول، دسورپوځ له غوبل نه وساتل شول، یادهمدغه جهاد له امله اوس زموږ دهیواد په شمال کي دمستقل هیواد اوبیرغ لیك خاوندان شول اویاداچي روسان په افغانستان کي مصروف شول دوي یې له شره خلاص شول. خو اوس وبئو اوګورورچي دلرغـوني اسلامي هیواد افغانستان په وړاندي ختنوونه دي، نه پریږدي چي افغانان دخـــپل جهاد ثمري ته ورسیږي، دخپـل ځان له پاره پواسلامي اوپخپله خوښه ټاکل شوي نظام جوړکړي .

همدغه دخپلو اغراضو اواهدافونه زموږ دك ګاونډیان له دي ناخبره دي چي یوه ورځ به دهمدغه مجاهدولس بلبري هم قبولي شي ، یـــوه ورځ به بیاالله (ج) پري مهربانه شي، دجنګي شیطانانو کمبلي به ټولي شي، داسلامي نظام خپریدل به دټولو ملي ،بین المللي اوګاونډیو دښمنانو تــوري هــیلي اوتورپلانونه رسوا کــړي ددوي خــپل ملتونه بـــه دوي دمحاکمي میـــزتـــه راکاږي چي ولي مو په داسي پرعظیم اسلامي هیواد اوملت باندي ملتذي وهلي دي ؟

زموږ ددښتي زعامت اوتاریخي قدامت په پرتله واړه ملتونه اوهیوادونه اوس ولي پرموږ زده کړي کوي ؟ ولي زموږ دسترجهاد لــه پښیګړونه سترګي پټوي ؟ داچي موږیږي احسان نه کوو دوي ولي له موږسره بدي کوي ؟ ولي غواړي زموږ پـــه هیواد کي ګوډا ګي رژیمونه جوړکړي ؟ که افغانانو ګوډاګي رژیمونه منلاي نودوي به هم دپردیو په نوکریو ویاړکاوه . دوي به هم دپردیو په ورکړل شویو نومـونـو او تخـــتونو ویاړیدل .

یوه وړه فولکلوري خبره رایاده شوه وایي چي یوه ورځ دیوي غوماشي اویوي کیکرۍ ووړي . . جنــګ ؤ . هغه هم دفیل پرشا، فیل به پـــه ځانګړو حرکاتو غوښتل چي ددوي جګړه دفیل پرغوږوړه ټپوشاګردي خبري تـــه څیرؤ اوداسي بي فکیلوي چي ؟

څه عجیبه جنګ کیکي غوماشي سره کړي ؤ فیل خلاصول خوارږي ترمنځ پیمانه کړي ؤ .

موږ بایدپه لوړاواز ټولوته اعلان کړوچي پرموږ تجربي مــه کوي، موږ تردي زیات مه بدمرغه کوي، زموږ پردین اووطن باندي ملتذي مه وهي، موږ ته په لاره کي کوهي مه کني، موږته دامرته مه ږدي .

رشوت وسفارش منافی اسلام است

قسمت دوم

رشوت وسفارش منافی اسلام است

درطریقه های ناجائز سود ،قمار ،گداگری ، قاچاق بری ، ذخیره اندوزی رشوت وغیره شامل است قرآنکریم هرقسم مال حرام راکه بطریقه های باطل حاصل شده باشد حرام قرارداده است که درآن رشوت هم شامل است .رشوت آن مال حرام است که برای فیصله حق برای حاکم یا افسر داده شود یا برای اجرای کارناحق برای کدام کسی نقد یا به شکل کدام جنسي داده شود . اگرچه رشوت دهنده برضاورغبت خود این کار را بکند ، درهردوصورت این عمل بحساب رشوت می آید . اسلام رشوت را کاملاً ناجائزوحرام رممنوع قرارداده است .

حکام وافسران اعلی که تحفه وهدیه میگیرند خیانت است

پیامبر(ص)شخصی را حاکم یك قبیله تعین کردند وحاکم به هنگام بازگشت به خانه یك اندازه مال را به قسم هدیه باخود آورد . پیامبر(ص) اظهارناپسندیدگی کرده فرمودند ؛ یکی از شما را در کاراین حکومت که خداوند (ج) برای من سپرده عامل میسازم ومیفرستم و او می آید ومیگوید که این هدیه ایست که برایم داده اند اگرحقیقت اینست که مردم هدیه می دهند چرا وقتی درخانه نشسته آن هدیه در آنجا نمی رسد ! دریك حدیث دیگراست که پیامبر(ص) فرمودند هرآن شخص را که در کدام ماموریت دولتی مأمور کنیم و اورا تنخواه بدهیم واوعلاوه برتنخواه چیزی بدست می آورد خیانت است،جای رشوت دهنده و رشوت گیرنده جهنم است .اسلام با زنده گی تعلق عمیق دارد اگراسلام را زنده گی عینی بگویم مبالغه نخواهد بود ودرحقیقت این هردویك مفهوم اند . اسلام زنده گیست وزنده گي اسلام هرانسان فطرتاً نیك آفریده شده است . ساحه زیست ،انسان را بدمیسازد، رشوت ستاني، ذخیره اندوزی ،فریب دادن ، سودخوری ، قاچاق بری ، مکروفریب ودیگرطریقه هارااختیارمیکند .درقول وفعل ماتضاد هائیست که سبب اصلی ناکامي ماست. ارشاد خداوندیست که رزق حلال وحرام برابرنمی باشد .

اگرچه کثرت حرام پرکشش باشد و از خداوند بترسید اي عاقلان تاکامیاب باشید ، (سوره المائده - ۱۰۰)

اگر رشوت ستاني عام شود کشتي حیات درگرداب تباهي بند مي ماند ، وبربادي مقدرآن قوم میشود .

اسلام دور بودن ازهمه طریقه هاي ناجائز کمایي راتلقین میکند . بازهم اگر کسي بازنیاید براي او جهنمرا یادآوري میکند.

پیامبر (ص) ارشاد فرموده اند جسمیکه ازرزق حرام تربیت بیابد او را باید ماشین دوزخ بسازند ، هرآن شخصیکه به روز رستاخیز ایمان دارد او نباید از ذرائع ناجائز استفاده کند، هرچند بي اندازه قریبا باشد»

البته شخصیکه به این وسوسه شیطاني مبتلا شود که من از ذرائع ناجائز ازاندازه مقدرخویش زیادتر کمایي میکنم، درواقع بخطا رفته است ، طریقه ناکام ساختن این حربه شیطان اینستکه بجاي زندگي پرتجمل ساده گي ،کفایت شعاري ،میانه روي ، وقناعت پسندي را اختیارکنید ،فضول خرچي عادت ماشده است در حالیکه خداوند (ج) اسراف کننده گان را برادر شیطان خوانده است. درحقیقت دردل ما فقدان صبر ورجحان رفاه پسندي وتجمل پرستي است که مارا به خوردونوش پرتکلف و بودباش درکاخهاي پرزرق وبرق متمایل ومجذوب میگرداند.

در دینداري مردم دیگر رشك نمي آید ، البته درپیش شدن از دنیا دارها در هرگپ ضرور کوشش میکنیم .اگر درخانه همسایه تلویزیون ، یخچال ، تیپ ، میبینیم باز کوشش ماهم همین است که از هر ذرایع جایزوناجایز این را حاصل کنیم وقتیکه شیطان بالاي ذهن ما اینطورسوار شود که رشوت گرفته خواهشات خود راپوره کرده مي توانیم حرص ولالچ دنیا مزید زیادمیشود .حالانکه در اقدار اسلامي آنچیزیکه زیاد دخیل میباشد. آن رزق حرام است،اگر روزي حرام باشدتمام عبادت غیر مقبول میشود ، حضرت اویس قرني (رض)میفرماید:

اگرضرورت هاي خود راکم کردي راحت میشوي ،سفارش یك طریقه غصب کردن درحق دیگران است. وارشاد خداوندیست که هرکه سفارش بکندیدرسخن نیك حصه آن برایش داده میشود وآنکه سفارش بکند در سخن بدحصه، آن برایش داده میشود ، سفارش دوقسم است یکی ازسفارش کردن درکارنیك که به وجه خود نرسد یابراي کدام آد م کمزور سفارش کرده شود ، لیکن اگرخلاف حق سفارش کرده شود ویا دیگرها براین مجبورکرده شوند بازاینراسفارش ناجائزمیگویند ، هرشخصیکه براي کار ثواب وجائزسفارش کند ثواب آن برایش داده میشود . وهرشخصیکه براي کار ناجائز سفارش کند عذاب آن برایش داده میشود .

پیامبر(ص) فرموده اند هرآنکه سفارش کرد ،وبخاطرآن برایش یك هدیه داد وآن قبول کرد باز این شخص مرتکب بزرگترین سود شده است . هرآن شخصیکه به ذریعه سفارش خود حدود خدا وندی (ج) (سزاها) مانع نفاذ حد خداوندي میشود ، گویا که مخالفت قانوني خداوند را میکند" (الحدیث) ، ازتعلیمات اسلامی ظاهرمیشود دولت کمایی شده بطریقه های ناجائز ، فوائد حاصله سفارش بالای مسلمانها حرام است .اگرسرخود را در گریبان خود پایان کنیم وبه چهار اطراف خود نظر بیاندازیم ، شاید که یك محکمه ،اداره ویا دفترنباشد که در آنجا بدون سفارش ورشوت کارشود. ملازم وکارکن آن این کارها را معیوب بدانند . این ها اکثراً مشتمل به آن مردم هستند که رشوت ستاندن را حق خود میدانند وبرای کردن کارها سفارش چیزدومی است جای تفکر اینست که ما هیچ وقت برای خود اینرا پسند نمی کنیم که بالای ماکسی مال خرا ب را بفروشد . یامارا فریب بدهد ، که بالای مال مابطورغاصبانه قبضه کند یابه زورازمارشوت بگیرد این سخنهارا درباره، خود پسند نداریم وخود مان چه میکنیم گاهی تفکرکرده ایدواین سخن بمثل روز روشن عیان است که ریشه تمام فسادها درجامعه رشوت وسفارش است ،وتاوقتیکه مسلمان دامن خود را از این بدی ها دورنگه ندارد عبادات اوقبول نمی شود ، ومعاملات آن درست نمی شود .

ومن الله توفیق

ترجمه وتلخیص ازنورالامین

[illegible]

شهادت

ارگان مرکزی حزب اسلامی افغانستان

نمبرمسلسل (۱۳۰۱) سال نزدهم دوشنبه (۱۷) جدی ۱۳۷۵

قیمت یك شماره (۱۰۰۰) افغانی (۳ روپیه)

نبوي لارښوونې

له حضرت سهیل (رض) نه روایت دي چي حضور(ص) فرمایلي دي : په جنت کي یوه دروازه ده چي ریان ورته ویلی شي پدي دروازه به بیله روژه داروڅخه بل څوك نه ننوځي . آواز به وشي . روژه دارچیرته دي. نو روژه داربه راپاڅي اویه دغه ریان دروازه په جنت ته ننوځي . بل څوك به ورسره نه ننوځي . نو دادروازه به بنده کړاي شي بیا به پدي بل څوك نه ننوځي . همدغه راز له حضرت ابوسعید خدري (رض) نه روایت دي: هربنده چي دالله تعالي درضا لپاره یوه روژه ونیسي ، نوددې یوې ورځې په [illegible]ت به الله تعالي دابنده ددوزخ داورنه داویاکالومزل په فاصله لیري کړي .

(بخاري - مسلم)

احکام دین خودرابیاموزیم

اهمیت وفضیلت وحکم نماز جمعه

علامه سرخسي مینویسد :

« جمعه براساس قرآن وسنت فرض است، وبرفرضیت آن اجماع امت است » « جمعه آنگونه فرضي است، که پشتوانه فرضیت آن قرآن وسنت است، آن کسي که منکرآن باشد برکفر آن اجماع امت است ». « آن شخص غافلي که مسلسل چند جمعه راترك کرد، وي اسلام را پس پشت انداخت ». پیامبرگرامي درترغیب جمعه ودرمورد فضیلت آن این الفاظ را بیان فرمودند : « آن کسي که در روز جمعه غسل کـــرد، وبراي نظافت وطهارت خویش توجه وتلاش کافي نمود، سپس روغن ، خوشبوئي و غیره استعمال کرد وفقط با فرارسیدن ظهر دراول وقت به مسجد رسید، ودونفر رایکي ازدیگري جدا نکـرد (یعني ازبالاي سروشانه هاي ایشان نپرید) وصفوف راپاره نکـرده ونگذشت، یادروسط دو نمازگذاري که نشسته اند نه نشست واین اشتباه را مرتکب نگردید، بلکه هرجائي که میسر شد، با خاموشي درآنجا نشست، ونماز سنت وغیره وآنچه راکه خـداوند (ج) درقسمت آن نوشته بـود، ادا کرد . سپس وقتیکه خطیب برمنبر آمد، پس خاموش (نشسته ومشغول شنیدن خطبه) گردید. پس تمام گناهان چنین کسي بخشیده میشود، که ازجمعه گذشته تااین جمعه مرتکب شده است» .

دکابل په شمال کی دجګړې لمړی کرښې ته نژدې دطالبانو زغروال ټانکونه .

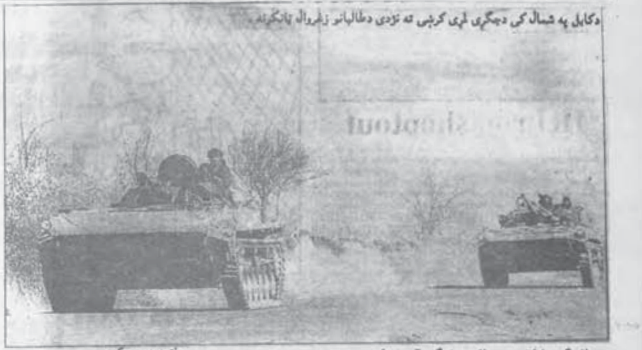

سال گذشته سال جنگ ،قحطی و

جنگ ، قحطي، گرسنگي وآلام ومصایب افغانها بوده است . دراین سال فعالیت هاي اقتصادي بطورقابل ملاحظه اي کاهش یافته و برعکس درجنگ ودرگیري افزایش به عمل آمده بود .

زراعت افغانستان وسطح تولیدات آن نسبت به سال هاي گذشته به چهل فیصد تقلیل یافته بیـش از چهارملیون افغان به کمبود مواد غـذایي و ادویه مواجه بودند که تاهنوز هـم مایحتاج روزمره آنها برآورده نشده است .

آمار پایان سال مسیحي سازمان ملل نشان مي دهد که افغانها به بیش از یك ملیون تن گندم نیازمند بوده اماعلي الرغم مساعدت هـاي جامعه جهـاني این ضروریات ناتکمیل مانده است .

سازمان ملل متحد طي گـزارش سالانه خویش متذکرشده کـه میراث تاریخي وکلتوري افغانستان برباد رفته وزنان ازحق تحصیل وکار محروم ساخته شده اند .

دراین گزارش تذکربه عمل آمده که عمر افغانها بطوراوسط، پائین آمـده ، فقر ومرگ ومیرکودکان بطورچشم گـیري ازدیاد یافته سالانه بیش از دوصـد طفل دراین کشور قرباني امراض گوناگون مي شوند .

نوزده فیصد مردم درشهروبیش از چهل فیصد آنهادرقراوقصبات افغانستان به آب آشامیدني صحي دسترسي ندارند .

دراین گزارش راجع بـه تولید مواد مخدر خاطرنشان گردیده که سال گذشته بیش از (۲۳۰۰) تـن مـواد مخدر درافغانستان تولید شـده و درحدود (۱۲۵۰۰۰) افغان بـه مواد نشه یي معتاد گردیده اند .

مشکل عمده دیگر برسرراه اعمارمجدد افغانستان موجودیت بیش از ده ملیون ماین مختلف النوع مي باشد کـه هرلحظه زندگي افغانها بخصوص زنـان وکودکان راتهدید می کند .

باآغازسال جدید

باآغاز سال جدید هجري شمسي بازخواهد کرد.

سازمان ملل متحد درکابل اعلان داشته که ملا شیرمحمد ستانکزي کفیل وزارت خارجه اداره طالبان براي مسئولان کمیته ها ومؤسسات بین المللي وعـده نموده که طالبان کمیسوني را درمـورد فعال شدن ادارات تعلیمي درچوکات وزارت تعلیم وتربیه افغانستان تشکیل داده اند .

ستانکزي تصریح کرد کـه طالبان هیچگاهي مخالف تعلیم زنان درافغانستان نمي باشد مشـروط براینکه تعلیم زنان براحکام واصول شرعي واسلامي استوار باشد

پروازطیارات

النوع مسافربري وترانسپورتي فعال مي باشد که مسافرین واموال تجارتي را بداخل وخارج افغانستان انتقال مي دهد .

الحاج منګل علاوه کـرد که درکمتر از یکهفته بطوراوسط بیش از (۱۵۰) تن مواد تجارتي ازخارج به میدان هوایي جلال آباد انتقال مي یابد .

وي راجع به کرایه این طیارات بیان داشت که کرایه طیارات شرکـت هوایي آریانا افغان ازکابل بـه جلال آباد هرات وقندهار به ترتیب مبلغ یکصد هـزار، چهارصدوپنجاه هـزار وهشت صدهزار افغاني و از کابل بـه شهرهاي امرتسر وابوظبي بـــه مبلغ یکصدوپنجاه ویکصدوهفتادوپنج دالر بالترتیب بالغ مي گردد .

مسئول شرکت آریاناافغان درننگرهار یاد آورشد که قرار است امسال بیش از بیست هزار افغان ازطریق میدان هوایي جلال آباد عازم حج بیت الله شریف گردند.

(۱۲۹۵۰) تـن از

دراین حال دفتربیرهاي تامیل مستقر در لندن اعتراف نموده که طي جنگ هاي چارده سال گذشته (۹۳۰۰) جنگجوي تامیل هنگام زدوخورد باسربازان حکومتي جان باخته اند .

دراین اعلامیه تصریح شده که بیش از (۱۰۰) نفر مربوط گروه موسوم به ببرهاي سفید کساني بـوده انـد که دردوران جنگ ازهراس اینکه بدست دشمن اسیر گردند، خودکشي نموده اند .

دراین گزارش خاطرنشان گردیده که اززمان آغـازمنازعـات مسلحانه درسال ۱۹۷٤ میلادي میان عساکرحکومتي وببرهاي تامیل تابحال بیش از پنجاه هزار نفر جان هاي خودرا از دست داده اند .

دهیواد په بیلا بیلو

دکابل دشریعت غږراډیو تیره شپه وویل چي تیره ورځ سهار په زرګونو خلك دله ، وله هغوسیمو تـه چي ددیني عالمانوځوا ورته ټاکل شوي وي لاړل او خپل خداي (ج) لاس پـه دعاورډیدل اوداستسقا لمونځ یې اداکړ .

ترڅو پردې یې وژلي اوزوریدلي ملت باندي چي په لسهاو ډول، ډول کړاوونه اوتکلیفونه یې ګاللي دي رحـم اوشفقت وکړي اودرحمت باران پرې واوروي .

دغه ربوټ وايي چي دکابل ښاریه عیدګاه جومات کي دزرګونو تنو ښاریانو، ددولتي ادارودکارکونکو، اودطالبانو دغورځنګ دغړو په ګـډون داستسقاء لمونځ ادا شو .

لمونځ کوونکو دباران داوربښت سره سره ، په هیواد کي دهيښري سولي اوامنیت دټینګښت اواسلامي نظام دتنفاذ لپاره دعاوي وکړي .

په پاکستان کی دملی

وروسته به ونیسي .

نړیوالو خبری آژانسونه د پاکستان د ملي امنیت شورا تشکیل ددغه هیواد نظامیانو ته په سیاسی امورکی د رسمی نقش ورکول ګڼی او په دی ډول به پوځ په سیاسی امورکی په آزاده توګه لاسوهنه کولی شی .

خوجمهور رئیس لغاری د پاکستان د مطبوعاتو له مدیرانو سره په خبروکی پدی ټکی ټینګار کړی چی دغه امنیتی شورا به د اساسی قانون تابع وی او د یوه مشورتی کمیسون حیثیت به لری .

مردم ولسوالی دند

دوکتورغلام محمد «نوري» یکتن ازمسئولین مؤسسه ماین پاکی در این ولسوالی درگفتگو با رادیو بی بی سی اظهارداشت که علاوه برفعال شدن مجدد سیستم آب رسانی صحی برآی اهالی این منطقه ، برنامه های هشداردهنده ماین نیز روی دست گرفته شده است .

نامبرده افزود که کارمؤسسات امداد رسانی وماین پاکی در قندهار به همکاری طالبان ومردم این ولایت بخوبی به پیش می رود، موصوف گفت ما کورس های خصوصی را درجهت آگاهی مردم ازخطرات ناشی از ماین درقندهار دایرنموده ایم تا افغانها ازگزند این سلاح نامرئی وکشنده در امان بمانند .

دوکتورنوری راجع به فعالیت های مؤسسه ماین پاکی خاطرنشان ساخت که ما برنامه های خود را در سایر ولسوالی های قندهار توسعه وگسترش می دهیم ازجمله فعالیت های ماین پاکی در و لسوالی های دند ، سپین بولدگ میوند، شاولی کوت ، شگه ، پنجوایی وارغنداب قندهاردر جریان می باشد و این مؤسسه اراضی وسیعی را تا بحال ازماین های مختلف النوع مدفون شده پاکسازی نموده است .

مهاجرین وآواره

روزگذشته خود گفت : هزاران تن ازمردم شمال کابل ازاثر جنگ هاي اخیردرمناطق شان به چاریکار وولایات شمال کشور آواره شده اند وهرروز بـه تعـداد مهاجرین وآنانیکه خانه هاي خود را ترك مینمایند افزوده میشود و اکثریت این مهاجرین راه شمال کشوررا در پیش گرفته اند که تاکنون هیچ سازمان ومؤسـسه جهاني وخیریه به این مهاجرین کمك نه کرده اند .

دفاتحې اعلان

ټولو دوستانوته خبروکول کیږي چي دحاجي میرخاني منګل دمور فاتحه دسه شنبي په ورځ د۱۳۷۵ کال دجـدي دمیاشتي په (۱۸) نیټه چي د۱۹۹۷ کال دجنوري له (۷) نیټي سره سمون خوري. دسهار له (۸) بجوڅخه دغرمي تر (۱۲) بجوپوري اخستل کیږي .

له طرفه دحاجي عبدالوکیل منګل لسي ، حاجي سرورخـان او حاجي وزیرخان زامن . حاجي مـیرزا دتـره زوي ، حاجي حبیب خـان اومحمدداود لمسیان .

پته : تاج آباد - پیښور - محمدي جومات

(۳-۲)

طالبان برای جلوگیری ازعرضه ادویه

مسئولان این ریاست متذکر شده اند یکمقدار زیاد ادویه اي که جعلي بوده ویا تاریخ آن گذشته وبیـش از صدملیون افغاني ارزش داشـت ،درمحضرعام شهریان جلال آباد به آتش کشیده شد .

به همین سلسله هیئتـي بریاست ملانیك محمد رئیس صحت عامه ننگرهار از برخي مراکز ادویه فروشي در شهرجلال آباد بازدید کرده به ادویه فروشان توصیه نموده کـه ازفـروش ادویه خودسرانه وغیرمجاز خودداري نمایند .

ریاست صحت عامه طالبان اعلان داشته که بیش از ۱۵ دکان ادویه فروشي درشهرجلال آباد موقتاً مسدود گردیده که علت آن فروش ادویه هاي جعلي وغیرمجاز مي باشد .

دظاهرشاه او

استاذ رباني د دولت د استاځي روان فرهادی او د امریکائی سناتور راولبیکر د هڅو په نتیجه کی شوی وه،منبع وائی چی د دنوموړی موافقی له مخی د دولت ریاست محمد ظاهرشاه ته ، عظمی صدارت ډاکترمحمد یوسف ته او د دفاع وزارت انجنیراحمدشاه مسعود ته ورکړل شوی و ».

منبع زیاتوی چی پخوانی پاچا په دی باندی قانع کړای شوی وچی پاکستان نه پریږدی چی دی اقتدار ته ورسیږی او په هره وسیله چی وی دده په لارکی خنډونه ایجادوی او په دی علاوه د عامه ذهنیت په لحاظ هم د ده (پخوانی پاچا) لپاره دا غوره ده چی د پاکستان په ځای مستقیماً کابل ته ولاړشی ، اوچی کله داکاروشو د پښتنو سیمی په طبیعی ډول دغه په ګټه سقوط کوی او د طالبانو له لاسه وځی .

منبع وائی چی امریکائی سناتور «راولبیکر» له مسعود سره په خپل ملاقات کی هغه ته صریح ویلی و چی د امریکا لپاره «حکمتیار» استاذ سیاف او استاذ ربانی په هیڅ توګه د منلو وړنه دی او ستا په باره کی ورسره هیڅ ملاحظه او اعتراض نشته نو ته (مسعود) د خپل سیاسی مستقبل اوبقاد تحفظ لپاره خپل حساب له هغوی نه جلاکړه .

منبع وائی چی امریکایان دخپل پلان د تطبیق په باره کی ډیرخوشبین وو او په هغدی وجه د طالبانو په لاسونو د کابل سقوط ورته یوه غیرمنتظره پیښه وه او په و راندی ئی غیرهماهنګ اوله عصبانیت نه ډك عکس العمل وښود .

منبع وائی چی یو نظر داسی دی چی پاکستان له نوموړی پلان او موافقی څخه بی خبره ساتلی شوی و خو له خپلو استخباراتی کانالونو څخه ئی موضوع کشف کړی وه،او بل نظر دا دی چی په جریان کی اچول شوی و ، پخوانی داخله وزیر جنرال نصیرالله بابر ورسره موافق و خو یوی مهمی اوحساسي اداری ئی مخالفت کاوه . او امریکایانو ته ئی ویل چی طالبان د دوی خبره نه اوری اوله کنترولهٔ ئی وتلی دی .

منبع ووېل چي طالبانو د ظاهرشاه پلویانو ته ویلی دی چی دوی پخوا د پخوانی پاچا په باره هیڅ حساسیت نه درلود خو چی کله ئی [illegible] سازش یوه شول نو د هغه په باره کی [illegible] احساس ا وموضع بدله شوه -

منبع زیاتوی چی نوموړی جریان د پخوانی پاچا د پلویانو په منځ کی لوی درز جوړکړی او د ظاهرشاه د پلویانو یوه لویه برخه اوس د هغه په مخالفت کی دربرئ او د طالبانو ملاتړکوی .

یک تعرض وسیع

کابل آغازشدکه بامقاومت نیروهاي شوراي عالي دفاع روبروشده ودرنتیجه آن تلفات وخسارات زیادي به آنان وارد گردید .

درخبرآمده است که درگـیري مذکور در ولسوالي قره باغ صـورت گرفت که باعث کشته شدن وزخمي شـدن ده هاتن ازافراد نیروي طالبان گردید که اجساد (۱۵) تن آنان درخط مقدم محاربه باقي مانده است .

همچنان درین گزارش آمده است که روزگذشته در ولسوالي تگاب ولایت پروان نیز نیروهاي طالبان بر سنگرهاي شوراي عالي دفاع حمله نمـودند و درنتیجه درگیري شدیدي که میان دوجناح رخ داد چندین تن ازافراد طالبان کشته ویازخمي شده اند .

ولي تغییري درمواضع دوطرف به وجود نیامده است .

یك شاهد عیني مي گوید دردرگیري هاي روزشنبه که درولسوالي هـاي تگاب ولایت پروان وولسوالي قره باغ ولایت کابل میان دوطرف رخ داد تلفات سنگین به دوطرف وارد آمده است و اجساد ده هاتن ازافراد نیروهاي هردوطرف درخطوط مقدم جبهه پراگنده مانده است .

ارسلان مسخدوف

دوراندي کولو مفکوره ردکړه .

دمسکو راډیو درپوټ په اساس مسخدوف تیره ورځ په خپله مطبوعاتي مرکه کي اعلان وکـړ چي یواځې دزیاتو کاندیدانو پـه ګډون انتخابات ریښتني انتخابات ګڼل کیدي شي .

په ربوټ کي راغلي چي دچیچن دجمهوري ریاست چوکي تـه ۱٦ تنه کاندید شوي چي پـه نوي کال کي (۵) اساسي کاندیدان پـه دي اړوند سره راټولیږي چي نوموړي چوکي ته له خپله منځه یوتن کاندیدکړي خوموافقي ته ونه رسیدل .

اولین اجلاس

بوسنیا وکروات دران شرکت ورزیده بودند راجع به مسایل و موضوعات مهم کـه دامنگیر این کشوراست بحث نموده و تصامیم لازم اتخاذ گردید .

صدارت شوراي وزراي دولت مسلمان بوسنیا راحارث سلازیچ صدراعظم بوسنیا ویورویوسیویچ نماینده کروات هاي بوسنیا براي یکدوره یك هفته اي بعهده دارند .

لازم بیاد آوري است که پس ازامضاي معاهده صلح دیتون درسال گذشته ، این اولین اجلاس وزراي دولت مسلمان بوسنیا بوده که وزیران مسلمان وکروات براي پیشبرد اموراداري دولت تعین شده اند .

(۳۱۰) کارمند زن

رسیدن طالبان امنیت نسبي را دربخش اعظم افغانستان تأمین نموده اما اعمال برخي محدودیت هاي اسلامي طالبان براي زنان افغان خبرخوشي را بدنبال نداشته است .

این روزنامه نوشته که قبل ازکنترول کابل بوسیله طالبان، بیش از (۱۵۰) هزارزن درادارات مختلف دولتي وخارجي اجراي وظیفه مي کـردند که اکثر آنان بي سرپرست بوده، مسئولیت خانـواده را خودبدوش داشتند

روزنامه افزوده که طالبان بارها تعهد سپرده که براي زنان زمینه کاروتحصیل را فراهم مي گرداند اما اینکارتاهنوز عملي نگردیده است .

روزنامه مذکور به نقل قول از شفیقه محـمود حبیبي یکـتن ازنطاقان رادیوتلویزیون نوشته که با تصرف کابل بوسیله طالبان هزاران زن ازوظایف رسمي برکناروخانه بدوش شده اند .

موصوفه مي گوید که زنان افغان امید خودرا ازدست نداده بلکه ازطالبان مطالبه دارند که شرایط کاروتحصیل براي آنان را مهیا گردانند .

آگاهی

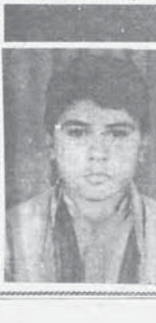

عبدالبصیریسري در حدود (۱۱) ساله که نام پدرخود را عبدالغفور معرفی میکند وازشهرتالقان مرکزولایت تخار میباشد ، حین عبور ازمرزتورخم در اثر ازدحام ، ازخانواده اش دورمانده است واکنون درکمپ نصرت مینه شمشتو در نزد تخاریها میباشد . اولیا ودوستان طفل موصوف درصورت آگهی به آدرس مذکورتشریف بیاورند .

حدود ۱۱۵۰۰۰

عمل شده اند .

گزارش مي افـزاید مقامات مسئول (۵) ایالت غربي امریکا نیز دربیش از ۸۰ ناحیه اعلان وضع اضطراري کـرده اند.

طوفان هاي شدید موجب بسته شدن تمام شاهراه هاي اصلي درایالـت هاي کالیفورنیا ، ایداهـو ، نوادا، اوریگان وواشنگتن شده است .

قراریك گزارش دیگر دربرازیل نیز دراثر بارش باران هاي سیل اسادرایالت جنوبي ونیس وکریز هزاران تن قرباني آن شده اند .

بارش باران شدید کــه ازآغازسال نومیلادي این منطقه رأ فراگرفته راه هاي بزرگ مسدود گردیده ومردم بامشکلات زیادي روبروشده اند .

عوامل

بودجه سال مالي ۹۷-۱۹۹٦ تلاش کرد اوضاع را بهبود بخشد ولی نتوانست رضایت صندوق راجلب کند.

دردو ماه آخرحکومت همکاران خانم بوتو درتلاش عبث برای جلب حمایت وا شنگتن بین پاکستان و امریکا در رفت و آمد بودند . به نظرمی رسید که دولت آماده بود مالیات کمی بر درآمدهای کشاورزی وضع کند . تعرفه های وارداتی را از ٦۵درصد به ٤۵ درصد وهزینه را حدود ۲۵ میلیارد روپیه (٦۸۰میلیون دالر) کاهش دهد .

وبا افزایش مالیات برفروش ونرخ خدمات عمومی حدود ۱۵میلیارد روپیه درآمد اضافی کسب کند . صندوق بین المللی پول می گوید درماه آذرهیئتی را برای ارزیابی اصلاحات به پاکستان می فرستد و پس ازآن تصمیم می گیرد که آیا دولت بوتو سزاوار کمك هست یا نه . اما بوتو نتوانست دل رئیس جمهوری ، قوه قضائیه ، ارتش وصندوق بین المللی پول را به دست آورد و سرانجام طی حکم دوست سابق بوتو، (رئیس جمهورلغاری) حکومت سرنگون شد .

جلوه های

هوسهاي فردي وگروهي پایمال میسازند که این دسته مردم را خداوند جلت عظمته درکلام قدیم خویش به صفـت « مناع للخیر» خـوانده است . چه قدرزیانباراست که ازمسلماني صفت داعي الي الخیرسلب گردد وبحیث مناع للخیر تبارزکند .

ماه رمضان ماهِ مواسات ومواخات است . در این ماه بهترآنست که به محتاجان یـاري شود وازمستمندان غمگساري ،مراضي پروردگار دراینست که روزه داري را بالقمه، نانی نوازش کنیم ویتیمي راکه ازسایه، مرحمت ولطف پـدرانـه ،محـروم مانده است، باجامه وناني خـرسند سازیم . تابدینوسیله آن ذاتیکه درآسمانهاست، بالاي ماخاك نشینان پراگنده وپریشان بالطف ومرحمت بنگرد وازین گرداب هلاکت آفرین ، راهي بـه ساحل نجات دریابیم . ورنه اولویت بخشیدن به جنگ وخـون ریزي درصورتیکه همگان به صلح وهمدمي همنوا باشند، درحکم از حلال به حرام پیوستن است، وهرکسي کـه درچنین پنداروکرداري سربدهد، بدیهیست که جایگاه وي همان جهنم سوزان ومخلد است . اهل شرع ودیانت اسلامي، گراییدن ازواجب به مستحب راگناه وبیعت از هواوهوس شیطاني میدانند، چـه جاي اینکه بطورواضح وطریقه، مؤکدتري، وجیبه، دعوت به صلح و برادري را اداء کرده باشیم ، این قول پیشواي مؤمنین حضرت پیامبرعلیه الصلواة والسلام را منحیث وسیله، تحذیرازپدیده، جنگ میآوریم :

« مسلمان راکشتن کفراست ودشنام دادن وبیعزت ساختن وي، فسق . براي هیچ مؤمني حـلال نیست کـه بیشتر ازسه روز بابرادر مؤمن خویش خشم گیرد واز دوستي وي اعراض کند ».

بنابراین صادقترین مؤمن کسي میتواند باشد کــه اثرات فـرخنده عباداتش درکردارش نمودارگردد، ورنـه صوم وصلوات وحج وزکاتش، جلوه هایست ازتقلید وریاء .

دافغانستان په

وکړه وویل چي باید دروژي دمیاشتي دپیل نه مخکي جنګ بندکړای شي .

دایران، پاکستان او ترکیي دبهرنیو چارو وزیرانو پـه افغانستان کي دسولي لپاره داسلامي سازمان هڅي وستایلي، دغو وزیرانو داغوښتنه هم وکړه چي په افغانستان کي ټولي لویي لاري اوسرکونه دي خلکوته دبشري مرستو درسولو لپاره خلاصي شي اودخلکومشکلات دي کم کړي .

ترکیه ، ایران اوپاکستان حاضرشوي چي دافغانستان په موضوع به خپل منځ کي نژدي تماسونه ولري .

پیام امتنانیه استاد رباني

نوسال صلح وآرامش کلي ودائمي درکشور دوست وهمسایه نزدیك ماتاجکستان بوده و سال پایان خصومت ودرگیري ها وآغاز گسترش وتوسعه وحدت وهمبستگي میان برادران تاجك باشد .

پرکابل ښار

تاوان وسولي دي .

ربوټ وايي چي دغه هوایي حمله په رناورځ پـه داسي حال کي وشوه چي بوزیات شمیر خلك سرکونوته راوتلي وو .

دبي بي سي خبریال په خپل ربوټ کي وایي له بمونو غورځولوسملستي وروسته ډیرخلك هغوځایونوته ورغلل، چیرته چي بمونه غورځیدلي وو او دپیښي ټپیان سملستي روغتون ته یوړل شول .

ربوټ زیاتوي ددي برید لـه امله دخلکویه منځ کي سخته ویره اوترهه خوره شوه او ښځوبرزیات ژړل، له دي مخکي به دغه ډول هوایي حملي اکثره دشپي لـه خواترسره کیدي، خوداځل په رڼاورځ ترسره شوه .

کتونکي پدي عقیده دي چي پرکابل باندي دمخالفینو بمباري ددي لپاره چي دکابل ښاراهمیت راکـم کـړي، اوطالبانودقوتونو مورال راټیټ کړي . خو دطالبانو منابع والي چي دوي به په نژدي راتلونکي کـي خپلي ښکاري الوتکي فعالیت ته چمتوکړي اودمخالفینو دبمباریو دغه لړي به ختمه کړي .

بل خوا دکابل شریعت غږراډیو ربوټ وکړي چي پرکابل ښار دپروني بمباري له امله ځلورکسه ښاریان شهیدان او ۳۲ تنه ټپیجي زیاتره پکي ښځي اوماشومان دي پکي ټپیان شوي دي .

دشریعت غږراډیو په خپل ربوټ کي داهم ویلي دي چي ددي بمباري له امله (٦) کورونه په بشپړه توګه ویجاړ او ۱۵ نور تاواني شوي دي.

دبشپړوکورونوله دلي یوکور په نړیوال روغتیایي سازمان پوري اړه درلوده چي یوه بهرنۍ ښځه پکي ټپي شوي ده . اوددغه سازمان دوه موټر په بشپړه توګه له منځه تللي دي .

همدارنګه په یوه بل ربوټ کي ویل شوي چي په کابل ښارباندي له هوایي بمباري نه لږ شیبه وروسته دکابل ښار په یوه له ګڼي ګوڼي ډکي سیمي کـي ، په یوي کراچي کي یوبم وچاودید چي دغه له امله لږترلږه دوتنه مړه اواته تنه ټپیان شول .

دطالبانو یوقوماندان ددغي چاودني پړه په مخالفینو واچوله اوویي ویل چي هغوي غواړي پدي ډول په ښارکي ویره خوره کړي .

په عالم

اومشکلاتوحل وراتـــدي کولي شي، دمیصریانو په خیال دامعاهده دجنرال فرح عدید ځوي حسین فرح عدید په ګټه ده .

نوربیا